

3 juni 1944

FRI FAGBEVEGELSE

4 arg.

UNGDOMMENS HELTEMODIGE TROSS har gjort quislingene og tyskernes store mobiliseringsplan til en komplett fiasko. Under den voldsomste trommeild av en gigantisk løgnpropaganda om "Norges" utlevering til de russiske bød av denne massutskrivningen til tysk krigstjeneste av stabelen. Forrederne og deres herrer ventet en rik höst. Men utskrivningslokalene stod tomme, noen av dem var også "utbrent". Det var et varsel om den fiasko som ventet mobiliseringsplanens skjedige ophavsmenn. Den norske ungdom har etter hevdet sitt verdensry som nazismens og voldspolitikkens dødsfiender. Deres hjertor brenner for landets og folkets frihet. Deres sinn gløder i tross mot Gestapobandittene og deres kakeier og medskyldige quislingene. Intet er så fortrøstningsfullt, intet så forjetende for Norges fremtid som denne ungdommens samlede dødsforaktende protest mot voldsmennene. Det er disse, unge sterke viljer som redder vårt folks ære. Ja, mer enn det. De har innvidd sin ungdom til en strid på livet løs, uten våpen mot verdens avskyeligste og brutale militærmakt, som oppererer sammen med de skjendigste forredere vår historie kan opvise. Det betyr at i Norges framtid vil de unge stå vakt om friheten og demokratiet og hele den kultur som oprøres mot vold, terror og tyrani. Norges framtid lever i disse unge viljer, som idag reiser seg i seirende tross mot tyranene. Men striden er bare såvidt begynt. Det første slag er utkjempet, og Quisling er kompromittert. Han står alene mot sitt eget folk sammen med dets fiender og undertrykkere. Men forfølgelsen av de unge fortsetter. Nu nektes de rasjonellskort. Selv det sommingen forbryter nektes om som man dog i fengsle ikke sparsomt får - det daglige brød - skal var ungdom ikke få, fordi de unge ikke vil la seg mobilisere mot sit eget folk. Sjoflere kan vel kampen ikke föres av N.S. bandittene. Men her må alle nordmenn vise at de unge ikke står alene i kampen. Vi må dele brödet med dem, så de kan holde ut i sin store protestaksjon. Husk de kjemper for vårt folks ære og framtid. De har allerede gjort et storverk for Norges sak, og hele folket må stå vakt om dem og hjelpe dem.

SVERIGES SOSIALDEMOKRATISKE ARBEIDERPARTI har nettop holdt kongress i Stockholm. Der møtte 350 representanter. Partiet hadde over halvparten av velgertallet ved siste valg. Av utenlandske gjester møtte Martin Tranmel og Arnfinn Vik valgt av tillitsmenn for det Norske Arbeiderparti i Sverige. Tanner og Kilpi møtte fra Finnland. Andre utlendinger kunne ikke møte. I sin hilsningstale sa Martin Tranmel bl. a. "Vi som representerer Det Norske Arbeiderparti vil rette en inntrengende henstilling til de finske broderorganisasjoner: At de yter sin aktive medvirken til å frigjøre det finske folket fra det nazistiske favntaket for det er forsent. Nazis men er overalt en dödbringer og ethvert samrør med dem er en fare, som de små frihetselskende nasjoner framfor andre må være på vakt ovenfor. Norsk arbeiderbevegelse venter i denne tiden at det finske sosialdemokrati og de øvrige finske arbeiderorganisasjoner i samsvar med sine prinsipper og tradisjoner tar et klart, åpent og konsekvent standpunkt i et spørsmål som det foreliggende, som er av fundamental betydning". Talen blev hilst med kraftig bifall. Partiformann, statsministeren Per Albin Hansson meddelte at medlemstallet har økt med 80,000 siden siste kongress, og nu var oppe i over en halv million. Om utenrikspolitikken sa statsministeren at det enda ikke var inntruffet noe som kunne bevirke en omlegning av den svenska utenriks- og nøytralitetspolitikk. Med stor majoritet ble følgende programuttalelse vedtatt. "Utenrikspolitikken tar sikte på å bevare landets fred og selvstendighet. Den støttes av en positiv forsvarspolitikk. Sverige medvirker i en internasjonal politikk, hvis hovedhensikt er å skape en internasjonal rettsordning utøvet av et demokratisk organisert felkenes forbund, utrustet med internasjonal ordensmakt. Nordisk samvirke. Folkelig kontroll med utenrikspolitikken". Det var stor debatt om to fordrag fra programkomiteen. Det ene gikk ut på at det nuværende punkt i programmet om statskirkenes avskaffelse, skulle strykes. Det annet at den principielle uttalelse om at partiet går inn for republikken skulle strykes. Begge disse forslag ble nedværtet med stor majoritet.

17 MAI nottok utenriksminister Trygve Lie lykkønskningstelegrammer fra Molotov, Roosevelt, Chiang-Kai-Shek, Benes, Rådet for de frie dansker og mange flere. I Sverige ble den norske frihetsdag feiret over hele landet med flagging og møter. Over 100 norske talere var i ilden og overalt var til-

-slutningen god. Også i Svensk radio var det en norsk 17.maiavdeling, og ved en stor folkefest på Skansen talte legasjonsråd Ås, Professor Worm Müller, Fredrik Ström, og flyktningssjef Olav Helseth.

DE KOM: ISKEFAGFORBUNSLER var forleden til parade for Quisling på slottet Store Q og Lille q (Fossum) holdt taler, men de kom.iske var dypt skuffet. Talene var flaua, men det er de vant til. Verre var det at der ikke vanket noe traktment. Det hadde de ventet. Ikke en gang den halve øll, som Quisling har påbuddt på "feltmaner" etter skandalen ved Sjusjøen. "Fy fa'n for et parti", sa en av dem etterpå.- Men så tok Fossum og en av hans lakeier grundig revansje en kvell etterpå, slik at de engang ikke la merke til en tysk bil, da de endelig ut på morgensiden raste gjennom Torggaten. De traf den på hjørnet av Henrik Ibsens gt, med den følge at tyskebilen ble kastet runt og de som var inne i den stygt molestert. Fossum selv måtte på Möller gt. 19, men slap dog ut igjen.- Nu blir visst det store Q nødt til åstryke også den halve øll- i allfall for det lille q's vedk.

VERDENS STÖRSTE FEMTEKOLONNE er de 14 mill. utenlandske arbeidere og krigsfanger, som idag befinner seg i tyskland, skriver Göteborgsposten. En regner med at 50 prosent av den tyske rustningsindustriens arbeidere er utlendinger, 20 prosent er kvinner- altså bare 30 prosent menn. I Tyskland er der derfor nu en voksende frykt for den fare disse 14 mill. arbeidere betyr den dag den store invasjon kommer både fra øst og vest. Den tyske militærtredelse inndeler selv fanger og tvangsarbeidere i to grupper: Farlige og mindre farlige. Ledelsen er klar over at de alle hater Tyskland og imøtenaziveldets nederlag som befrielsens time. Faren for tyskland øker ved at der på landsbygden nesten ikke finnes mannlig tysk arbeidskraft, bare eldre menn og kvinner. Man har begynt å danne spesielle "hjemmevern" for å være sikrere. Vanskiligheten med å holde disse 14 mill. under kontroll er naturligvis allerede nå kollosalt. Ifølge oplysninger som erklæres å være officielle, er der nu ikke mindre enn 50. - 60000 utenlandske arbeidere på stadig vandring i Tyskland. De papirer som trenges for opholdet utenfor arbeidsplassen, fdes fra hemmelige forfalskningsentraler i og utenfor Tyskland. Under razziaer i Berlin har en gjentatte ganger oppdaget små, hemmelige radiosendere. Det er bevist at precisjonsbombingen av visse spesialfabrikker er skjed etter disse senderes anvisninger. Hvad utlendingene fremfor alt trenger i det avgjørende øiblikk, er ledere og organisatorer. Og en kan nok være sikker på at de allierte har sørget for at slike står til rådighet for den store partisankrig, som bryter ut samtidig med at de tyske armeer blir engasjert i vest. Tyskerne har selv sørget for at verden største femtekolone befinner seg innen landets grenser.

KARTAFFEREN var forleden oppe til behandling i den svenske riksdag. Utenriksminister Günther betegnet den som utiltalende. Den tyske minister har overfor utenriksministeren erklært at det var nødvendig for tyskerne i Norge for alle eventualiteters skyld å ha karter over sverige. Interpellanten höiremann professor Holmbäck uttalte at kartafferen viser at tyskerne rekker med muligheten av å overfalle og okkupere sverige. Den tidligere utenriksminister Undén fant den tyske erklæring lite tilfredsstillende.

SE OPP FOR PROVOKASJONER! Etterhvert som kampen tilspisses må vi være beredt på at gestapo og quislingene vil bruke alle midler for å slå ned hjemmefrontens skjerpede motstand. Bl.a. må en regne med at de vil lage falske paroler, oprop, sirkulærer o.s.v. Det er derfor en bydende nødvendighet at alle som tar imot avisene er sikker på at de kommer fra rette hold.

FRA ÖSTFOLD blir meldt at arhiederne møtte frem til RADSMØTE i Sarpsborg altså de valgte? (Representanter) Vi gjør for orden skyld opmerksom på at alle slike møter er BLOKKERT av FRI FAGBEVEGELSE og hoper for eftertiden at dette ikke gjentar seg. Fremm for FRI FAGBEVELSE i Østfold.

TO TRAGISKE DÖDSFALL i den tyske fangeleir Oranienburg må vi desverre kunn sjøre denne gang. Den ene banemann Magne Bolstad fra Vaksdal, kjent både innen den faglige og politiske arbeiderbevegelse på Vestlandet.

Og den annen er stenhuggerforbundets formann Henry Hansen, en av våre beste faglige tillitsmenn. På vegne av alle våre leseresender vi en hilsen til deres familie med vår dyptfølte deltagelse i deres sorg.

Disse nye ofre for gestapotyrriariet skal mane oss til ennu sterkere enn før for å gå inn for en